

(สำเนา)
เลขรับ ๒๕/๒๕๕๕ วันที่ ๑ มี.ค. ๒๕๕๕
สำนักงานเลขาริการสภาพัฒนราษฎร

สภาพัฒนราษฎร
ถนนอุท่องใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาพัฒนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าวข้างต้น

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบกันมา เพื่อได้โปรดนำเสนอสภาพัฒนราษฎรพิจารณาและหากสภาพัฒนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอบรรดูแล้วตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)	มนพร เจริญศรี (นางมนพร เจริญศรี)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ชาลิต วิชัยสุทธิ (นายชาลิต วิชัยสุทธิ)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมชายสภาพัฒนราษฎร บรรคเพื่อไทย หนูแดง วรรณกาชัย (นายหนูแดง วรรณกาชัย)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ตีใหญ่ พนศรีธนาภูล (นายตีใหญ่ พนศรีธนาภูล)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมชายสภาพัฒนราษฎร บรรคเพื่อไทย รเนศ เครือรัตน์ (นายรเนศ เครือรัตน์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	คุณกร ปรีชาชนชัย (นายคุณกร ปรีชาชนชัย)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมชายสภาพัฒนราษฎร บรรคเพื่อไทย กิตติศักดิ์ หัตถสงเคราะห์ (นายกิตติศักดิ์ หัตถสงเคราะห์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	เกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์ (นายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมชายสภาพัฒนราษฎร บรรคเพื่อไทย เกรียงศักดิ์ ฝ่ายสิงาม (นายเกรียงศักดิ์ ฝ่ายสิงาม)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สุรศิทธิ์ เจียมวิจักษณ์ (นายสุรศิทธิ์ เจียมวิจักษณ์)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมชายสภาพัฒนราษฎร บรรคเพื่อไทย สมชายสภาพัฒนราษฎร บรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ประศิทธิ์ วุฒินันชัย (นายประศิทธิ์ วุฒินันชัย)	ผู้เสนอ

(โปรดพิจิก)

(ลงชื่อ)	สมหญิง บัวบุตร (นางสมหญิง บัวบุตร)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สุชา� ศรีสุรพล (นายสุชา� ศรีสุรพล)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	ลีลาวดี วัชโรมบล (นางสาวลีลาวดี วัชโรมบล)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ครุมานิตย์ สังข์พุ่ม (นายครุมานิตย์ สังข์พุ่ม)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพัฒนราษฎร พรรคราชเพื่อไทย		(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพัฒนราษฎร พรรคราชเพื่อไทย	
(ลงชื่อ)	พรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล (นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ขัตติยา สวัสดิผล (นางสาวขัตติยา สวัสดิผล)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพัฒนราษฎร พรรคราชเพื่อไทย		(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพัฒนราษฎร พรรคราชเพื่อไทย	
(ลงชื่อ)	ธีรัตน์ สำเร็จวานิชย์ (นางสาวธีรัตน์ สำเร็จวานิชย์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	วิวัฒน์ชัย ໂທระໄວศยะ (นายวิวัฒน์ชัย ໂທระໄວศยะ)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพัฒนราษฎร พรรคราชเพื่อไทย		(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพัฒนราษฎร พรรคราชเพื่อไทย	
(ลงชื่อ)	อุดมรัตน์ อากรรัตน์ (นางอุดมรัตน์ อากรรัตน์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ชจิตร ชัยนิคม (นายชจิตร ชัยนิคม)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาพัฒนราษฎร พรรคราชเพื่อไทย			สมาชิกสภาพัฒนราษฎร พรรคราชเพื่อไทย	

สำเนาลูกต้อง

_____
_____
(นางสาวรุ่งนภา ขันธิโชค)
วิทยากรเชี่ยวชาญ
กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักการประชุม

อรทัย พิมพ์
คง ทาน
ธีระ ตราจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการรับขอนของทางถนนระหว่างประเทศ
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการรับขอนของทางถนนระหว่างประเทศ

เหตุผล

โดยที่ประเทศไทยยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับแก่สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบส่วน ผู้ขนส่ง ผู้รับตราสั่ง และบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับขอนของทางถนนระหว่างประเทศ ในขณะที่การรับขอนของ ทางถนนระหว่างประเทศได้เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากประเทศไทยได้ขยายความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุน กับต่างประเทศอย่างกว้างขวาง สมควรให้มีกฎหมายกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดในเรื่องการรับ ขอนของทางถนนระหว่างประเทศเป็นการเฉพาะ เพื่ออำนวยความสะดวกทางด้านการค้าและการขนส่งระหว่าง ประเทศ อีกทั้งยังเป็นการช่วยให้ผู้ประกอบการรับขอนของทางถนนของประเทศไทยสามารถแข่งขันในการ ให้บริการขนส่งระหว่างประเทศได้มากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง พระราชบัญญัติ การรับข้อของทางถนนระหว่างประเทศ

โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายว่าด้วยการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ

มาตรา ๗ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการรับชนของทางถนนระหว่างประเทศ พศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ขนส่ง” หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบธุรกิจการรับขนของทางถนนเพื่อค่าธรรมง
โดยทำสัญญารับขนของทางถนนระหว่างประเทศกับผู้ส่ง

“ผู้ชนส่งช่วง” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ชนส่งให้ขึ้นของตามสัญญารับชน ของทางถนนระหว่างประเทศ แม้เพียงช่วงระยะทางช่วงใดช่วงหนึ่ง และให้หมายความรวมถึงลูกจ้าง ตัวแทน ของผู้ชนส่งช่วง และบุคคลอื่นซึ่งผู้ชนส่งช่วงได้มอบหมายช่วงต่อไปให้ทำการรับชนของนั้นด้วย ไม่ว่าจะมีการ มอบหมายช่วงกันไปกี่ทอดก็ตาม

“ผู้ส่ง” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นคู่สัญญา กับผู้ขอนส่งในสัญญารับขนของทางถนนระหว่างประเทศ

“ผู้รับตราสั่ง” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีชื่อระบุไว้ในใบตราสั่งให้เป็นผู้รับตราสั่งหรือเป็นผู้มีสิทธิในการรับของผู้ล่วงจากผู้คนสั่ง

“รถ” หมายความว่า รถยนต์ รถยนต์ที่เชื่อมติดกัน รถพ่วง และรถกึ่งพ่วง

“ของ” หมายความว่า สังหาริมทรัพย์ สัตว์ รวมทั้งภาชนะส่งที่ผู้ส่งเป็นผู้จัดหามาเพื่อใช้ในการขันส่ง

“หน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน” หมายความว่า หน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินตามกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

“ค่าระหว่าง” หมายความว่า บำเหน็จที่ต้องจ่ายเพื่อการรับขนของ

“ค่าธรรมเนียมการรับขน” หมายความว่า ค่าระหว่าง และบรรดาค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นจากการรับขนของ

“ไปตราส่ง” หมายความว่า เอกสารที่ผู้ขนส่งออกให้แก่ผู้ส่งเพื่อเป็นหลักฐานแห่งสัญญา_rับขนของทางถนนระหว่างประเทศและเป็นหลักฐานในการรับมอบของ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การรับขนของทางถนนด้วยรถจากสถานที่ที่ผู้ขนส่งรับมอบของในราชอาณาจักรไปยังสถานที่ที่ระบุให้ส่งมอบของนอกราชอาณาจักร หรือจากสถานที่ที่ผู้ขนส่งรับมอบของของนอกราชอาณาจักรมายังสถานที่ที่ระบุให้ส่งมอบของในราชอาณาจักร หรือจากสถานที่ที่ผู้ขนส่งรับมอบของในประเทศหนึ่งไปยังสถานที่ที่ระบุให้ส่งมอบของในอีกประเทศหนึ่งโดยผ่านเข้ามาในราชอาณาจักรแต่ไม่ใช้บังคับแก่การรับขนไปยังภัยภัยที่ระหว่างประเทศ

ในกรณีที่การรับขนของทางถนนด้วยรถมีการขนส่งทางอื่นด้วย ไม่ว่าจะเป็นทางรถไฟ ทางน้ำ หรือทางอากาศ โดยไม่มีการขนถ่ายของลงจากรถ ให้ถือว่าเป็นการรับขนของทางถนนตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่การสัญญา เสียหาย หรือส่งมอบซักซ้ำที่เกิดขึ้นในระหว่างการขนส่งทางอื่นตามมาตรา ๔ วรรคสอง หากผู้ขนส่งพิสูจน์ได้ว่าการสัญญา เสียหาย หรือส่งมอบซักซานนี้มีได้เกิดจากการกระทำหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาของผู้ขนส่ง แต่เกิดจากเหตุอื่นซึ่งอาจเกิดขึ้นได้กับการขนส่งทางอื่น ทั้งนี้ ให้ความรับผิดชอบผู้ขนส่งเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

สัญญารับขนของทางถนนระหว่างประเทศ

มาตรา ๗ สัญญารับขนของทางถนนระหว่างประเทศ คือ สัญญาที่ผู้ขนส่งตกลงที่จะดำเนินการหรือจัดให้มีการขนส่งของทางถนน จากสถานที่ในประเทศหนึ่งไปยังสถานที่ในอีกประเทศหนึ่ง โดยผู้ส่งตกลงที่จะชำระค่าระหว่างให้แก่ผู้ขนส่ง

มาตรา ๘ ข้อกำหนดใดในสัญญา ซึ่งมีวัตถุประสงค์หรือมีผลไม่ว่าโดยตรงหรือโดยบุริยา เป็นการปลดเบี้ยห้ามที่หรือความรับผิดชอบผู้ชนส่ง ทำให้เสื่อมสิทธิแก่ผู้ส่งหรือผู้รับตราส่งตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกำหนดให้มีการทำการประกันภัยเพื่อประโยชน์ของผู้ชนส่ง ข้อกำหนดนั้นเป็นโมฆะ

ความในมาตรานี้ไม่ตัดสิทธิคู่สัญญาที่จะกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบผู้ชนส่งไว้ไม่ต่างกว่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙ การรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ ผู้ชนส่งต้องออกใบตราส่งให้แก่ผู้ส่ง

การที่ผู้ชนส่งมีได้ออกใบตราส่ง หรือใบตราส่งมีความบกพร่องหรือสูญหายย่อมไม่กระทบต่อความมือญหรือความถูกต้องของสัญญารับขนของทางถนนระหว่างประเทศและให้อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ ใบตราส่งให้จัดทำเป็นต้นฉบับจำนวนสามฉบับ โดยฉบับที่หนึ่งให้มอบแก่ผู้ส่ง ฉบับที่สองให้ติดไปกับของ และฉบับที่สามให้เก็บไว้ที่ผู้ชนส่ง

ผู้ส่ง ผู้ชนส่ง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ส่งหรือผู้ชนส่ง ต้องลงลายมือชื่อในใบตราส่ง

การลงลายมือชื่อตามวรรคสอง ให้หมายความรวมถึงการลงลายมือชื่อที่ปรากฏในเอกสารทางโทรสาร การประทับตรา การใช้สัญลักษณ์ การลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใดตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๑ กรณีที่มีการบรรทุกของไว้ในรถต่างคัน หรือเป็นของต่างชนิดกัน หรือแบ่งของที่ขนส่งออกเป็นหลายส่วน ผู้ส่งมีสิทธิเรียกให้ผู้ชนส่งออกใบตราส่งสำหรับแต่ละคัน ของแต่ละชนิด หรือแต่ละส่วนแห่งของที่ขนส่งได้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๒ ใบตราส่งต้องแสดงรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ส่ง
- (๒) ชื่อและที่อยู่ของผู้ชนส่ง และผู้ชนส่งช่วง
- (๓) ชื่อและที่อยู่ของผู้รับตราส่ง
- (๔) สถานที่และวันที่ออกใบตราส่ง
- (๕) สถานที่และวันที่รับมอบของ
- (๖) สถานที่ที่ระบุให้สั่งมอบของ
- (๗) รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับสภาพแห่งของ วิธีการในการบรรจุหีบห่อและรายละเอียดทั่วไปอันเป็นที่ยอมรับแห่งของ ในกรณีที่ขอนั้นมีสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้
- (๘) จำนวนหีบห่อ เครื่องหมายพิเศษ และหมายเลขของหีบห่อ
- (๙) น้ำหนักร่วม หรือปริมาณแห่งของที่ระบุไว้เป็นอย่างอื่น
- (๑๐) ค่าธรรมเนียมการรับขน
- (๑๑) ค่าตอบแทนของ เพื่อประโยชน์ทางด้านศุลกากร
- (๑๒) ค่าสั่งที่จำเป็นสำหรับพิธีการทางศุลกากรและพิธีการอื่น
- (๑๓) ข้อความที่กำหนดให้การรับขนของอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

มาตรา ๑๓ ใบตราส่งอาจแสดงรายการดังต่อไปนี้ด้วยก็ได้

- (๑) ข้อความที่กำหนดไม่ให้มีการเปลี่ยนถ่ายรถ
  - (๒) ค่าธรรมเนียมที่ผู้ส่งตกลงชำระนอกจากค่าธรรมเนียมการรับขนตามมาตรา ๑๒ (๑๐)
  - (๓) จำนวนเงินที่ต้องชำระเมื่อมีการส่งมอบของ
  - (๔) การแสดงราคาของ และจำนวนเงินที่แสดงถึงส่วนได้เสียพิเศษในการส่งมอบ
  - (๕) คำสั่งเกี่ยวกับการประกันภัยที่ผู้ส่งให้ไว้แก่ผู้ขนส่ง
  - (๖) กำหนดระยะเวลาดำเนินการขนส่งให้แล้วเสร็จ
  - (๗) รายการของเอกสารที่ได้มอบให้แก่ผู้ขนส่ง
- คู่สัญญาอาจแสดงรายการอื่นที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ไว้ในใบตราสั่งก็ได้

หมวด ๒

หน้าที่และสิทธิของผู้ขนส่ง

มาตรา ๑๔ เมื่อได้รับมอบของจากผู้ส่ง ผู้ขนส่งต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการในใบตราสั่ง ปริมาณ จำนวนและน้ำหนัก สภาพแห้งของและหีบห่อที่บรรจุของนั้นเท่าที่เห็นได้จากภายนอก หากพบว่า ของที่รับมอบมีความแตกต่างจากรายการในใบตราสั่ง ให้ผู้ขนส่งบันทึกข้อแตกต่างไว้ในใบตราสั่ง หากผู้ขนส่งไม่บันทึกข้อแตกต่างดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ขนส่งได้รับมอบของครบถ้วนและของนั้นอยู่ในสภาพสมบูรณ์

ถ้าผู้ขนส่งไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายการตามวรรคหนึ่ง ผู้ขนส่งต้องบันทึกข้อสงวนไว้ในใบตราสั่ง รวมทั้งเหตุที่ไม่อาจตรวจสอบความถูกต้องไว้ในใบตราสั่งด้วย หากผู้ขนส่งไม่บันทึกข้อสงวน ให้สันนิษฐานว่าของและหีบห่อนั้นอยู่ในสภาพดี จำนวนหีบห่อ เครื่องหมายพิเศษ และหมายเลขอหีบห่อถูกต้องตรงตามที่ระบุไว้ในใบตราสั่ง

มาตรา ๑๕ ก่อนที่ของไปถึงสถานที่ที่ระบุให้ส่งมอบ หากการรับขนของตามสัญญาภายเป็นพันวิสัย หรือโดยพฤติกรรมการรับขนของยังสามารถดำเนินการต่อไปได้แต่ต้องดำเนินการแตกต่างไปจากสัญญา ผู้ขนส่งต้องถามเจ้าคำสั่งจากบุคคลผู้มีสิทธิจัดการของนั้นตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔ แล้วแต่กรณี

ถ้าผู้ขนส่งไม่สามารถถามเจ้าคำสั่งจากบุคคลผู้มีสิทธิจัดการของของนั้นตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔ แล้วแต่กรณี ให้ผู้ขนส่งดำเนินการได้เท่าที่จำเป็นและเกิดประโยชน์สูงสุด แก่บุคคลผู้มีสิทธิจัดการของนั้น

มาตรา ๑๖ เมื่อของไปถึงสถานที่ที่ระบุให้ส่งมอบ หากมีเหตุที่ทำให้ไม่สามารถส่งมอบของให้แก่ผู้รับตราสั่งได้ ผู้ขนส่งต้องถามเจ้าคำสั่งจากผู้ส่ง แต่หากผู้รับตราสั่งปฏิเสธไม่ยอมรับมอบของ ให้ผู้ขนส่งเป็นผู้มีสิทธิจัดการของนั้น

ในระหว่างที่ผู้ขนส่งยังมิได้รับคำสั่งจากผู้ส่งตามวรรคหนึ่ง ผู้รับตราสั่งอาจเรียกให้ผู้ขนส่งส่งมอบของนั้นแก่ตนได้ แม้ผู้รับตราสั่งจะได้ปฏิเสธไม่ยอมรับมอบของตามวรรคหนึ่งก็ตาม

ถ้าเหตุที่ทำให้ไม่สามารถส่งมอบของตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นหลังจากสิทธิในการจัดการของของผู้ส่งสิ้นสุดลงตามมาตรา ๒๔ (๑) ให้ผู้รับตราสั่งใช้สิทธิของตนสั่งให้ผู้ขนส่งส่งมอบของแก่บุคคลอื่น โดยนำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่กรณีดังกล่าวและให้ถือว่าผู้รับตราสั่งเป็นผู้ส่งและบุคคลอื่นเป็นผู้รับตราสั่ง

มาตรา ๑๗ ผู้ชั้นส่งมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายตามสมควรอันเกิดจากการถก谈มาคำสั่งและการปฏิบัติตามคำสั่งจากผู้ชั้นส่งมีสิทธิจัดการของตามมาตรา ๑๕ หรือผู้ชั้นส่งตามมาตรา ๑๖ แล้วแต่กรณี

หมวด ๓

หน้าที่ สิทธิ และความรับผิดชอบผู้ส่งและผู้รับตราสั่ง

มาตรา ๑๘ ผู้ส่งต้องรับผิดต่อผู้ชั้นส่งในความสูญหายหรือเสียหายอันเกิดจากความไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน หรือไม่เพียงพอของรายละเอียดในใบตราสั่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) รายละเอียดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) (๓) (๔) (๖) (๗) (๘) และ (๑๒)
- (๒) รายละเอียดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๓
- (๓) รายละเอียดหรือคำสั่งอื่นที่ผู้ส่งให้ไว้เพื่อการออกใบตราสั่ง หรือเพื่อจดแจ้งไว้ในใบตราสั่ง ถ้าผู้ชั้นส่งได้จดแจ้งรายละเอียดในใบตราสั่งตามที่ผู้ส่งร้องขอตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้ชั้นส่งได้กระทำการดังกล่าวในนามของผู้ส่ง เว้นแต่ผู้ส่งจะพิสูจน์ได้ว่าผู้ชั้นส่งจดแจ้งรายละเอียดไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน หรือไม่เพียงพอตามที่ผู้ส่งร้องขอ

มาตรา ๑๙ ผู้ส่งต้องรับผิดต่อผู้ชั้นส่งในความเสียหายอันเกิดจากความบกพร่องในการบรรจุหีบห่อ ไม่ว่าความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นกับบุคคลอื่น ทรัพย์สินของบุคคลอื่น หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการขนส่ง รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากความบกพร่องในการบรรจุหีบห่อ เว้นแต่ความบกพร่องนั้นจะเห็นประจักษ์ หรือในกรณีที่ความบกพร่องนั้นไม่เห็นประจักษ์ แต่ผู้ชั้นส่งได้รู้ถึงความบกพร่องนั้นในขณะที่รับมอบของ และมีได้บันทึกข้อสรุปตามมาตรา ๑๕ ไว้

มาตรา ๒๐ เพื่อประโยชน์แก่พิธีการทางศุลกากรหรือพิธีการอื่น ซึ่งต้องดำเนินการก่อนส่งมอบของ ผู้ส่งต้องแนบเอกสารที่จำเป็นไปกับใบตราสั่ง รวมทั้งจัดเอกสารและข้อมูลที่ผู้ชั้นส่งต้องการให้แก่ผู้ชั้นส่ง หรือดำเนินการให้ผู้ชั้นส่งเข้าถึงข้อมูลนั้นได้

ผู้ส่งต้องรับผิดต่อผู้ชั้นส่งในความเสียหายที่เกิดจากความไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน หรือไม่เพียงพอของเอกสารและข้อมูลตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่ความเสียหายนั้นเกิดจากการกระทำของผู้ชั้นส่ง

มาตรา ๒๑ ก่อนที่จะมอบของที่มีสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ชั้นส่ง ผู้ส่งต้องแจ้งสภาพอันตรายแห่งของและข้อควรระวังให้ผู้ชั้นส่งทราบ เว้นแต่ผู้ชั้นส่งได้ทราบถึงสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแห่งของนั้นแล้วในขณะที่รับมอบของ

ถ้าผู้ส่งไม่แจ้งสภาพอันตรายแห่งของและข้อควรระวังให้ผู้ชั้นส่งทราบ ผู้ส่งต้องรับผิดต่อผู้ชั้นส่งในความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายอันเกิดขึ้นหรือเป็นผลจากการขนถ่ายของนั้นลงจากรถ ทำลาย หรือทำให้หมุดฤทธิ์ตามความจำเป็นแห่งกรณี

มาตรา ๒๒ ในระหว่างที่ของอยู่ในความดูแลของผู้ชั้นส่ง แม้ผู้ส่งได้ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ และผู้ชั้นส่งได้ทราบถึงสภาพอันตรายแห่งของนั้นก็ตาม แต่ถ้าปรากฏในภายหลังว่าของนั้นจะเกิดเป็นอันตรายหรือเสียหายต่อบุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่นอย่างแย่ชัด ผู้ชั้นส่งมีสิทธิขันถ่ายของนั้นลงจากรถ ทำลาย หรือทำให้หมุดฤทธิ์ตามความจำเป็นแห่งกรณีได้โดยไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ส่ง

ในกรณีที่ผู้ขอนส่งไม่ทราบถึงสภาพอันตรายแห่งของและข้อควรระวัง นอกจากผู้ขอนส่งมีสิทธิดำเนินการตามวาระคนี้แล้ว ให้มีสิทธิเรียกร้องค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจากผู้ส่งด้วย

มาตรา ๒๓ ในระหว่างที่ของอยู่ในความดูแลของผู้ขอนส่ง ผู้ส่งมีสิทธิสั่งให้ผู้ขอนส่งเปลี่ยนแปลงการขนส่ง โดยหยุดการขนส่ง ส่งของกลับคืนสถานที่รับมอบของ เปลี่ยนสถานที่ส่งมอบของ หรือส่งมอบของแก่ผู้รับตราสั่งอื่น ที่มิใช่ผู้รับตราสั่งซึ่งระบุไว้ในใบตราสั่ง

ในกรณีที่การเปลี่ยนแปลงนั้นไม่อยู่ในวิสัยที่สามารถดำเนินการได้ ผู้ขอนส่งต้องแจ้งผู้ส่งทราบโดยทันทีเพื่อทำความตกลงใหม่ หากไม่สามารถตกลงกันได้ให้ส่งของกลับคืนสถานที่รับมอบของ

เมื่อผู้ขอนส่งได้ดำเนินการตามวาระคนี้หรือรรคสองแล้ว ผู้ขอนส่งชอบที่จะได้รับค่าธรรมเนียม การรับขนตามส่วนที่ได้ดำเนินการ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่นที่เกิดขึ้นเพราเหตุหยุดการขนส่ง ส่งของกลับคืนสถานที่รับมอบของ เปลี่ยนสถานที่ส่งมอบของ หรือส่งมอบของแก่ผู้รับตราสั่งอื่นที่มิใช่ผู้รับตราสั่งซึ่งระบุไว้ในใบตราสั่ง

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่กรณีที่ผู้ส่งได้กำหนดไว้ในใบตราสั่ง ให้ผู้รับตราสั่งเป็นผู้มีสิทธิใน การจัดการของนับแต่วเวลาที่ได้มีการออกใบตราสั่ง

มาตรา ๒๔ สิทธิของผู้ส่งในการจัดการของตามมาตรา ๒๓ ย่อมสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ของไปถึงสถานที่ที่ระบุให้ส่งมอบ และผู้รับตราสั่งได้เรียกให้ผู้ขอนส่งส่งมอบของนั้น หรือเรียกให้ผู้ขอนส่งมอบใบตราสั่งฉบับที่สองและได้รับมอบใบตราสั่งนั้นแล้ว หรือ

(๒) มีการส่งมอบของให้แก่ผู้รับตราสั่ง

เมื่อสิทธิของผู้ส่งสิ้นสุดลงแล้ว ให้ผู้ขอนส่งปฏิบัติตามคำสั่งของผู้รับตราสั่ง

มาตรา ๒๕ เมื่อผู้รับตราสั่งได้รับมอบของ หากเห็นประจักษ์ว่าของนั้นได้สูญหายบางส่วนหรือเสียหาย ผู้รับตราสั่งต้องโต้แย้งเป็นหนังสือแก่ผู้ขอนส่งถึงการสูญหายหรือสภาพแห่งของที่เสียหายในขณะที่รับมอบของ หากการสูญหายบางส่วนหรือเสียหายนั้นไม่เห็นประจักษ์ ผู้รับตราสั่งต้องโต้แย้งเป็นหนังสือต่อผู้ขอนส่งภายใต้เจ็บวันทำการนับแต่วันที่ได้รับมอบของ

ในกรณีที่ผู้รับตราสั่งมิได้โต้แย้งเป็นหนังสือตามวาระคนี้ ให้ลับนิษฐานว่าผู้ขอนส่งได้ส่งมอบของ ถูกต้องตามที่ระบุไว้ในใบตราสั่ง

หมวด ๔

ความรับผิดและข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ขอนส่ง

มาตรา ๒๖ ผู้ขอนส่งต้องรับผิดต่อผู้ส่งหรือผู้รับตราสั่ง แล้วแต่กรณีในการที่ของสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักชา ซึ่งได้เกิดขึ้นตั้งแต่ผู้ขอนส่งได้รับมอบของจนถึงเวลาที่ได้ส่งมอบของนั้น

การส่งมอบชักชา คือ

(๑) ผู้ขอนส่งไม่สามารถส่งมอบของได้ภายในเวลาที่กำหนด

(๒) ผู้ชนส่งไม่สามารถส่งมอบของได้ภายใต้เวลาอันควร ในกรณีที่มิได้กำหนดเวลาส่งมอบไว้ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงพฤติกรรมแห่งกรณีประกอบด้วย

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่ได้ล่วงพ้นกำหนดเวลาส่งมอบของหรือกำหนดเวลาอันควรที่จะส่งมอบของแล้วแต่กรณี ให้ผู้ส่งหรือผู้รับตราสั่งมีสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) รับของ

(๒) รับของและเรียกค่าเสียหายอันเป็นผลมาจากการส่งมอบชักษา หรือ

(๓) ไม่รับของและเรียกค่าเสียหายอันเป็นผลมาจากการส่งมอบชักษา

ในกรณีที่กำหนดเวลาส่งมอบของได้ล่วงพ้นไปแล้วไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนดเวลาส่งมอบของ หรือกำหนดเวลาอันควรที่จะส่งมอบของได้ล่วงพ้นไปแล้วไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้ชนส่งได้รับมอบของนั้น ให้อธิบายว่าของนั้นได้สูญหายโดยสิ้นเชิงผู้ส่งหรือผู้รับตราสั่งมีสิทธิเรียกค่าสินใหม่ทดแทนเมื่อว่าของนั้นได้สูญหายโดยสิ้นเชิง เว้นแต่จะปรากฏหลักฐานแสดงให้เห็นว่าของนั้นยังมิได้สูญหาย

ถ้าผู้ชนส่งได้ของนั้นมาภายหลังเวลาที่กำหนดไว้ในวรคสอง ให้ผู้ชนส่งแจ้งให้ผู้ส่งหรือผู้รับตราสั่งทราบ หากผู้ส่งหรือผู้รับตราสั่งประสงค์จะรับของนั้น ให้ผู้ชนส่งส่งมอบของให้ หากผู้ส่งหรือผู้รับตราสั่งได้รับค่าสินใหม่ทดแทนไปแล้ว ให้บุคคลดังกล่าว แล้วแต่ กรณีคืนค่าสินใหม่ทดแทนแก่ผู้ชนส่ง ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิเรียกร้องค่าสินใหม่ทดแทนในความสูญหายบางส่วน ความเสียหาย หรือการส่งมอบชักษา

หากผู้ส่งหรือผู้รับตราสั่งไม่ใช้สิทธิของตนตามวรคสามภายใต้กฎหมายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการได้ของนั้นมา ให้ผู้ชนส่งมีสิทธิจัดการของตามกฎหมายที่บังคับใช้ ณ สถานที่ที่ของนั้นอยู่

มาตรา ๒๘ ผู้ชนส่งต้องรับผิดในความเสียหายอันเกิดจากการกระทำหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาของลูกจ้างและตัวแทนของตน รวมทั้งผู้ชนส่งช่วง

มาตรา ๒๙ ผู้ชนส่งจะอ้างเหตุสภาพภพรองของรถที่ใช้ในการรับขนเพื่อให้ตนหลุดพ้นจากความรับผิดไม่ได้

มาตรา ๓๐ ผู้ชนส่งไม่ต้องรับผิดในการที่ของสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักษา หากพิสูจน์ได้ว่าการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชัก้านน์เกิดขึ้นหรือเป็นผลจากเหตุดังต่อไปนี้

(๑) เหตุสุดวิสัย

(๒) สภาพแห่งของนั้นเอง

(๓) การกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของผู้ส่งหรือผู้รับตราสั่ง หรือ

(๔) การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ส่งหรือผู้รับตราสั่ง แล้วแต่กรณี เว้นแต่เป็นผลจากการกระทำหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือการประมาทเลินเล่อของผู้ชนส่งหรือบุคคลที่ผู้ชนส่งต้องร่วมรับผิดตาม มาตรา ๒๘

มาตรา ๓๑ ผู้ซึ่งส่งไม่ต้องรับผิดในการที่ของสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบซักซ้ำ หากพิสูจน์ได้ว่าการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบซักซานั้น เกิดขึ้นหรือเป็นผลจากสภาพความเสี่ยงภัยพิเศษ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ส่งได้มอบของโดยไม่บรรจุหีบห่อ หรือสภาพหีบท่อกรพร่องหรือไม่เหมาะสม อันทำให้ของนั้นเสื่อมสภาพหรือเสียหาย

(๒) ผู้ส่งได้มอบของโดยไม่ทำเครื่องหมาย หรือไม่ระบุจำนวนหีบห่อให้ชัดเจน หรือให้ครบถ้วน

(๓) การใช้รถที่ไม่มีวัสดุคลุมสินค้า ซึ่งได้ตกลงและได้จดแจ้งในใบตราสั่ง เว้นแต่ปรากฏว่าของนั้นมีปริมาณลดลงอย่างผิดปกติหรือของที่เป็นหีบท่อสูญหาย

(๔) การยกขน การบรรทุก การจัดเรียง หรือการขนถ่ายของซึ่งได้กระทำโดยผู้ส่ง ผู้รับตราสั่ง หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าว

(๕) การขนส่งของที่ง่ายต่อความสูญหาย หรือเสียหาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการแตกหัก เป็นสนิม เน่าเปื่อย แห้ง ร้าว หรือการกระทำของแมลงหรือสัตว์อื่น ทั้งนี้ ถ้าการขนส่งนั้นได้ใช้รถที่มีอุปกรณ์พิเศษ เพื่อควบคุมอุณหภูมิหรือความชื้นของอากาศ ผู้ซึ่งส่งต้องพิสูจน์ด้วยว่าตนได้ปฏิบัติตามหน้าที่ที่พึงกระทำในการใช้และบำรุงรักษาอุปกรณ์นั้น รวมทั้งตามคำสั่งพิเศษที่ตนได้รับมาครบถ้วนแล้ว หรือ

(๖) การรับขนปศุสัตว์ โดยผู้ซึ่งส่งต้องพิสูจน์ด้วยว่าตนได้ปฏิบัติตามหน้าที่ที่พึงกระทำ รวมทั้ง ตามคำสั่งพิเศษที่ตนได้รับมาครบถ้วนแล้ว

หมวด ๕

การคิดค่าเสียหายและข้อจำกัดความรับผิดชอบของผู้ซึ่งส่ง

มาตรา ๓๒ ในกรณีของที่รับขนสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบซักซ้ำ ให้ผู้ซึ่งส่งชดใช้ค่าสินใหม่ ทดแทนแก่ผู้ส่งหรือผู้รับตราสั่ง

การคำนวณค่าสินใหม่ทดแทนในกรณีของที่รับขนสูญหายหรือเสียหายให้คำนวณจากราคาตลาด ซื้อขายสินค้าล่วงหน้า หากไม่มีราคาดังกล่าว ให้คำนวณตามราคางวดในขณะนั้น แต่ถ้าไม่มีหั้งราคางวดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าและราคางวด หากไม่มีราคากลาง ให้คำนวณตามราคากปกติแห่งของนั้น ณ สถานที่และเวลาที่ผู้ซึ่งส่งได้รับมอบของ

ในกรณีที่ของสูญหายสิ้นเชิง ผู้ซึ่งส่งต้องชดใช้ค่าธรรมเนียมการรับขนและค่าภาษีอากรเต็มตามจำนวนเพิ่มด้วย แต่หากของนั้นได้สูญหายบางส่วน ให้ผู้ซึ่งส่งชดใช้ตามส่วนแห่งของที่สูญหาย

มาตรา ๓๓ เพื่อประโยชน์แก่การคำนวณความรับผิดตามพระราชบัญญัตินี้ การแปลงหน่วยสิทธิ พิเศษออนไลน์ให้เป็นสกุลเงินบาท ให้คำนวณ ณ เวลาอันเป็นฐานของการคำนวณค่าเสียหายตามมาตรา ๔๐ โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรา ๓๔ ในกรณีของที่รับขนสัญญาหรือเสียหายไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้จำกัดความรับผิดของผู้ขนส่งไว้ไม่เกินกิโลกรัมละแปดจุดสามสามหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินต่อน้ำหนักทั้งหมดแห่งของที่สัญญาหรือเสียหายนั้น

ในกรณีที่มีการส่งมอบซักซ้ำ ให้จำกัดความรับผิดของผู้ขนส่งไว้ไม่เกินค่าธรรมเนียมการรับขน

มาตรา ๓๕ บทบัญญัติในมาตรา ๓๔ มิให้นำมาใช้บังคับแก่กรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อผู้ส่งได้แจ้งราคาของไว้ก่อนที่ผู้ขนส่งรับมอบของ พร้อมทั้งได้ชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมตามจำนวนที่ตกลงกับผู้ขนส่ง โดยได้แสดงราคาของไว้ในใบตราสั่งแล้วให้ผู้ขนส่งรับผิดเท่าราคาที่แสดงไว้ในใบตราสั่ง หรือตามส่วนที่สัญญาหรือเสียหาย แล้วแต่กรณี

(๒) เมื่อผู้ส่งแจ้งจำนวนเงินส่วนได้เสียพิเศษอันเนื่องจากของนั้นอาจสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบซักซ้ำ ก่อนที่ผู้ขนส่งรับมอบของ พร้อมทั้งได้ชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมตามจำนวนที่ตกลงกับผู้ขนส่ง โดยได้แสดงจำนวนเงินส่วนได้เสียพิเศษไว้ในใบตราสั่งแล้ว ให้ผู้ขนส่งรับผิดเพื่อความเสียหายอื่นซึ่งสามารถพิสูจน์ได้ ทั้งนี้ ไม่เกินจำนวนเงินส่วนได้เสียพิเศษที่แสดงไว้ในใบตราสั่ง

(๓) เมื่อการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบซักซ้ำที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลจากการที่ผู้ขนส่ง ลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้ขนส่ง หรือผู้ขนส่งช่วงกระทำการโดยเจตนาให้เกิดการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบซักซ้ำ หรือละเลยไม่เอาใจใส่ ทั้งที่รู้ว่าการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบซักซานนอาจเกิดขึ้นได้ ให้ผู้ขนส่งรับผิดต่อผู้ส่ง หรือผู้รับตราสั่งตามความเสียหายที่แท้จริง

หมวด ๖

การใช้สิทธิเรียกร้องและการระงับข้อพิพาท

มาตรา ๓๖ การใช้สิทธิเรียกร้องที่เกิดขึ้นจากการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศตามพระราชบัญญัตินี้ ให้หมายรวมถึงการใช้สิทธิเรียกร้องของลูกจ้าง ตัวแทน หรือผู้ขนส่งช่วงด้วย ไม่ว่าสิทธิเรียกร้องนั้นมาจากมูลสัญญาหรือมูล lokale med

มาตรา ๓๗ ให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเป็นศาลที่มีเขตอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่คู่สัญญารับขนของทางถนนระหว่างประเทศได้ฟ้องคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อใช้สิทธิเรียกร้องตามมูลสัญญาและมูล lokale med หรือเฉพาะมูล lokale med ต่อศาลที่มีเขตอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ แล้ว หากบุคคลภายนอกซึ่งได้รับความเสียหายจากการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศในมูล lokale med เดียวกัน ได้ฟ้องคู่สัญญาต่อศาลอื่นที่มีเขตอำนาจและศาลนั้นเห็นสมควรให้พิจารณาคดีร่วมกัน หรือบุคคลภายนอกร้องขอ ไม่ว่าในเวลาใดๆ ก่อนที่ศาลมีคำพิพากษา และถ้าศาลเห็นว่าคดีเหล่านั้นเกี่ยวเนื่องกันก็ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ถอนคดีดังกล่าวไปรวมพิจารณา กับคดีระหว่างคู่สัญญาต่อศาลที่มีเขตอำนาจตาม

พระราชบัญญัตินี้ได้ แต่ศาลจะมีคำสั่งก่อนที่จะได้รับความยินยอมจากศาลที่มีเขตอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ได้

มาตรา ๓๙ คู่สัญญาอาจตกลงเป็นหนังสือให้รับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ

มาตรา ๔๐ บรรดาสิทธิเรียกร้องอันเกิดจากการรับขันของทางถนนระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะมี มูลจากสัญญาหรือมูลละเมิด ให้มีกำหนดอายุความหนึ่งปี

การนับอายุความกรณีของสัญญา เสียหาย หรือส่งมอบซักข้า ให้เริ่มนับตั้งต่อไปนี้

(๑) กรณีของสัญญาบางส่วน เสียหาย หรือส่งมอบซักข้า ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้ชนส่งได้ส่งมอบ ของให้แก่ผู้รับตราสั่ง

(๒) กรณีของสัญญาสิ้นเชิง ให้เริ่มนับตั้งแต่เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนดเวลา ส่งมอบของ หรือหากไม่มีกำหนดวันส่งมอบของ ให้เริ่มนับตั้งแต่เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้ชนส่ง ได้รับมอบของจากผู้สั่ง

การนับอายุความในกรณีอื่นนอกจากความในวรรคสอง ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์

มาตรา ๔๑ สิทธิเรียกร้องตามมาตรา ๔๐ อันเกิดจากการกระทำหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดย มิชอบของผู้ชนส่ง ลูกจ้าง ตัวแทน หรือผู้ชนส่งช่วง ให้มีกำหนดอายุความสามปีนับตั้งแต่วันครบกำหนดเวลา ส่งมอบของ หรือหากไม่มีกำหนดวันส่งมอบของ ให้เริ่มนับตั้งแต่เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้ชนส่ง ได้รับมอบของจากผู้สั่ง

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๒ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่สัญญารับขันของทางถนนระหว่างประเทศที่ผู้ชนส่ง ได้รับมอบของไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการรับของทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. ....

สภาพแหนณราชภูมิกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการรับของทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. .... ต่อสภาพแหนณราชภูมิและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตาม มาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ประเทศไทยยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับแก่สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดของผู้ส่ง ผู้ขนส่ง ผู้รับตราสั่ง และบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับของทางถนนระหว่างประเทศ ในขณะที่การรับของทางถนนระหว่างประเทศได้เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากประเทศไทยได้ขยายความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุน กับต่างประเทศออกไปอย่างกว้างขวาง จึงสมควรให้มีกฎหมายกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดในเรื่องการ รับของทางถนนระหว่างประเทศเป็นการเฉพาะ เพื่ออำนวยความสะดวกทางด้านการค้าและการขนส่ง ระหว่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นการช่วยให้ผู้ประกอบการรับของทางถนนของประเทศไทยสามารถแข่งขันในการให้บริการขนส่งระหว่างประเทศได้มากขึ้น

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีเนื้อหาเป็นการกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดของผู้ส่ง ผู้ขนส่ง ผู้รับตราสั่ง และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการรับของทางถนนระหว่างประเทศรวมทั้งการระงับข้อพิพาทอันเกิดขึ้น จากสัญญาดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๒.๑ ขอบเขตการใช้บังคับของร่างพระราชบัญญัติ

กำหนดขอบเขตการใช้บังคับของร่างพระราชบัญญัติ โดยแยกกรณีที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งร่าง พระราชบัญญัตินี้ และกรณีที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔ และร่างมาตรา ๕)

๒.๒ สัญญารับของทางถนนระหว่างประเทศ (หมวด ๑)

๒.๒.๑ กำหนดลักษณะของสัญญารับของทางถนนระหว่างประเทศ (ร่างมาตรา ๗)

๒.๒.๒ กำหนดให้ข้อกำหนดในสัญญาที่มีวัตถุประสงค์เป็นการปลดเปลือยหน้าที่หรือความ รับผิดของผู้ขนส่ง ทำให้เสื่อมสิทธิแก่ผู้ส่งหรือผู้รับตราสั่ง หรือกำหนดให้มีการทำประกันภัยเพื่อประโยชน์ของ ผู้ขนส่งเป็นโมฆะ (ร่างมาตรา ๘)

๒.๒.๓ กำหนดหลักเกณฑ์การออกใบตราสั่งและรายการในใบตราสั่งให้มีความเหมาะสม และชัดเจน (ร่างมาตรา ๙ ถึงร่างมาตรา ๑๓)

๒.๓ หน้าที่และสิทธิของผู้ขันส่ง (หมวด ๒)

๒.๓.๑ กำหนดให้ผู้ขันส่งมีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของรายการที่ปรากฏในใบตราสั่ง เมื่อได้รับมอบของจากผู้ส่ง และบันทึกข้อแตกต่างไว้ในใบตราสั่งหรือหากผู้ขันส่งไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายการในใบตราสั่งได้ ผู้ขันส่งต้องบันทึกข้อสงวนไว้ในใบตราสั่ง โดยหากผู้ขันส่งไม่บันทึกข้อแตกต่างหรือข้อสงวนไว้ในใบตราสั่ง ให้อธิบายได้รับมอบของครบถ้วนและของนั้นอยู่ในสภาพสมบูรณ์ หรือให้สันนิษฐานว่าของและหีบห่องนั้นอยู่ในสภาพดีตรงตามที่ระบุไว้ใบตราสั่ง (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๓.๒ กำหนดหน้าและสิทธิของผู้ขันส่งกรณีที่การรับขนของตามสัญญาภายเป็นพันธิสัย หรือโดยพฤติกรรมการรับขนของยังสามารถดำเนินต่อไปได้ แต่ต้องดำเนินการแตกต่างไปจากสัญญา ให้ผู้ขันส่งตามเอกสารคำสั่งจากบุคคลผู้มีสิทธิจัดการของ (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๓.๓ กำหนดหน้าที่ของผู้ขันส่งในการถกเอกสารคำสั่งจากผู้ส่ง ในกรณีที่มีเหตุทำให้ไม่สามารถส่งมอบของให้แก่ผู้รับตราสั่งได้ โดยหากผู้รับตราสั่งปฏิเสธไม่ยอมรับมอบของให้ผู้ขันส่งเป็นผู้มีสิทธิจัดการของนั้น และให้ผู้ขันส่งมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายตามสมควรอันเกิดจากการถกเอกสารคำสั่งและการปฏิบัติตามคำสั่งจากผู้มีสิทธิจัดการของ (ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๑๗)

๒.๔ หน้าที่ สิทธิ และความรับผิดชอบผู้ส่งและผู้รับตราสั่ง (หมวด ๓)

๒.๔.๑ กำหนดให้ผู้ส่งต้องรับผิดต่อผู้ขันส่งในกรณีที่ความสูญหายหรือเสียหายเกิดขึ้นจากความไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน หรือไม่เพียงพอของรายละเอียดในใบตราสั่ง (ร่างมาตรา ๑๘) หรือความเสียหายเกิดขึ้นจากความบกพร่องในการบรรจุหีบห่อง (ร่างมาตรา ๑๙)

๒.๔.๒ กำหนดให้ผู้ส่งต้องแนบเอกสารที่จำเป็นไปกับใบตราสั่ง รวมทั้งจัดเอกสารและข้อมูลที่ผู้ขันส่งต้องการให้แก่ผู้ขันส่ง ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่พิธีการทางศุลกากร หรือพิธีการอื่น รวมทั้งต้องรับผิดในความเสียหายจากการไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน หรือไม่เพียงพอของเอกสารหรือข้อมูลดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๐)

๒.๔.๓ กำหนดหน้าที่ของผู้ส่งในการแจ้งสภาพอันตรายแห่งของและข้อควรระวังให้ผู้ขันส่งทราบ (ร่างมาตรา ๒๑) และให้อ่านจากผู้ขันส่งในการจัดการของที่มีสภาพอันตรายได้ตามความจำเป็นแห่งกรณี โดยไม่ต้องขอใช้ค่าเสียหาย รวมทั้งมีสิทธิเรียกร้องค่าใช้จ่ายจากการดำเนินการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๒)

๒.๔.๔ กำหนดให้ผู้ส่งมีสิทธิสั่งให้ผู้ขันส่งเปลี่ยนแปลงการขนส่ง โดยให้หยุดการขนส่ง ส่งของกลับคืนไปยังสถานที่รับมอบของ เปลี่ยนสถานที่ส่งมอบของ หรือส่งมอบของให้แก่ผู้รับตราสั่งอื่นที่มีใช้ผู้รับตราสั่งที่ระบุไว้ในใบตราสั่ง โดยหากเป็นกรณีที่การเปลี่ยนแปลงการขนส่งไม่อยู่ในวิสัยที่ผู้ขันส่งสามารถดำเนินการได้ ให้ผู้ขันส่งแจ้งผู้ส่งทราบโดยทันทีเพื่อทำความตกลงใหม่ และให้ได้รับค่าธรรมเนียมการขนส่งตามส่วนที่ได้ดำเนินการและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงการขนส่งนั้น (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๔.๕ กำหนดเหตุที่ทำให้สิทธิในการจัดการของของผู้ส่งสิ้นสุดลง (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๔.๖ กำหนดให้ผู้รับตราสั่งต้องโต้แย้งเป็นหนังสือแก่ผู้ขันส่งถึงการสูญหายหรือสภาพแห่งของที่เสียหาย ในกรณีที่ของนั้นได้สูญหายบางส่วนหรือเสียหาย (ร่างมาตรา ๒๕)

๒.๕ ความรับผิดและข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ชนส่ง (หมวด ๔)

๒.๕.๑ กำหนดให้ผู้ชนส่งต้องรับผิดต่อผู้ส่งหรือผู้รับตราส่ง แล้วแต่กรณีในการที่ของสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบซักซ้า และกรณีที่ถือว่าเป็นการส่งมอบซักซ้า (ร่างมาตรา ๒๖)

๒.๕.๒ กำหนดขั้นตอนที่ผู้ส่งหรือผู้รับตราส่งต้องดำเนินการเมื่อได้ล่วงพ้นกำหนดเวลาส่งมอบ ของหรือเวลาอันควร รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเมื่อตนว่าของนั้นได้สูญหาย โดยสื้นเชิง (ร่างมาตรา ๒๗)

๒.๕.๓ กำหนดให้ผู้ชนส่งต้องรับผิดในความเสียหายอันเกิดจากการกระทำหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของลูกจ้างและตัวแทนของผู้ชนส่ง และผู้ชนส่งช่วง และห้ามผู้ชนส่งอ้างเหตุสภาพภรรยาของรถ ที่ใช้ในการรับขนเพื่อให้ตนหลุดพ้นจากความรับผิด (ร่างมาตรา ๒๘ และร่างมาตรา ๒๙)

๒.๕.๔ กำหนดข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ชนส่งในกรณีที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าความสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบซักซ้านั้น เกิดขึ้นหรือเป็นผลจากข้อยกเว้นหรือสภาพความเสี่ยงภัยพิเศษตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๓๐ และร่างมาตรา ๓๑)

๒.๖ การคิดค่าเสียหายและข้อจำกัดความรับผิดของผู้ชนส่ง (หมวด ๕)

๒.๖.๑ กำหนดให้ผู้ชนส่งต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ส่งหรือผู้รับตราส่งในกรณีของที่รับขนสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบซักซ้า รวมทั้งหลักเกณฑ์การคำนวณค่าสินไหมทดแทนในกรณีของที่รับขน สูญหายหรือเสียหาย (ร่างมาตรา ๓๒) และกำหนดหลักเกณฑ์การแปลงหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินให้เป็นกوليเงินบาท (ร่างมาตรา ๓๓)

๒.๖.๒ กำหนดการจำกัดความรับผิดของผู้ชนส่งในกรณีของที่รับขนสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบซักซ้า (ร่างมาตรา ๓๔) และกรณีที่ยกเว้นไม่นำเรื่องการจำกัดความรับผิดตามมาตรา ๓๔ มาใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓๕)

๒.๗ การใช้สิทธิเรียกร้องและการระงับข้อพิพาท (หมวด ๖)

๒.๗.๑ กำหนดให้การใช้สิทธิเรียกร้องที่เกิดขึ้นจากการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ รวมถึงการใช้สิทธิเรียกร้องของลูกจ้าง ตัวแทน หรือผู้ชนส่งช่วงด้วย ไม่ว่าจะมาจากมูลสัญญาหรือมูล lokale med (ร่างมาตรา ๓๖)

๒.๗.๒ กำหนดให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเป็นศาลมีเขตอำนาจตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓๗)

๒.๗.๓ กำหนดให้บุคคลภายนอกซึ่งได้รับความเสียหายจากการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศในมูล lokale med เดียวกัน หากได้ยื่นฟ้องคู่สัญญาต่อศาลอื่นที่มีเขตอำนาจและศาลอื่นเห็นสมควรให้พิจารณาคดีรวมกัน หรือบุคคลภายนอกร้องขอ ศาลยื่นมีอำนาจสั่งรวมพิจารณาคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจได้ (ร่างมาตรา ๓๘)

๒.๗.๔ กำหนดให้คู่สัญญาอาจตกลงกันให้ระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการได้ (ร่างมาตรา ๓๙)

๒.๗.๕ กำหนดอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องอันเกิดจากการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ และการนับอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องในแต่ละกรณี (ร่างมาตรา ๔๐) และกำหนดอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องอันเกิดจากการกระทำหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของผู้ขนส่ง ลูกจ้าง ตัวแทน หรือผู้ช่วยนสั่งช่วง (ร่างมาตรา ๔๑)

๒.๘ บทเฉพาะกาล

กำหนดไม่ใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้แก่สัญญารับขนของทางถนนระหว่างประเทศที่ผู้ขนส่งได้รับมอบของไว้แล้วก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๒)
